

OZVĚNY PORTUGALSKÝCH LEGEND

Vilma Kadlečková
Lucie Lukačovičová
Mirek Hájek
Helena Žáková
Martin Vondráček
Barbora Vágnerová
Pavel Kovářík

Františka Vrbenská
Anna Šochová
Lydie Romanská
Jan a Zuzana Hlouškovi
Dagmar Pirochová
Jaroslava Pechová
Matěj Šafránek

Zuzana Hloušková (ed.)

Ozvěny portugalských legend

Zuzana Hloušková (ed.)

Obsah

Lisabonské okamžiky	3
Kohout a Vlčice	10
Roztáhni křídla	47
Městobijci z Lisabonu	67
Proč má Manuel nade vše rád Annu?	111
O kouzelné mandloni	138
Celeste dos Cravos	157
Korektura po portsku	176
Až na konec světa	201
Skleněný výtah, Havel a dlaždička	245
Liberdade	262
Černý lístek dubu	299
Dršťková	326
Abismo das naus	341

Doslov	401
Slovníček pojmů	418
O nakladatelství Fortna	441
Tiráž	443

Ozvěny portugalských legend

Zuzana Hloušková (ed.)

Vilma Kadlečková

Jan a Zuzana Hlouškovi

Martin Vondráček

Lucie Lukačovičová

Helena Žáková

Lydie Romanská

Dagmar Pirochová

Františka Vrbenská

Anna Šochová

Matěj Šafránek

Mirek Hájek

Barbora Vágnerová

Pavel Kovářík

Děkujeme Camões – Portugalskému centru v Praze za podporu a spolupráci při realizaci této knihy.

Ozvěny portugalských legend

© Zuzana Hloušková (ed.), 2025, 2026

Povídky © Vilma Kadlečková, Jan a Zuzana Hlouškovi, Martin Vondráček, Lucie Lukačovičová, Helena Žáková, Lydie Romanská, Dagmar Pirochová, Františka Vrbenská, Anna Šochová, Matěj Šafránek, Mirek Hájek, Barbora Vágnerová, Pavel Kovářík (řazeno sestupně dle délky povídky)

Předmluva © Jaroslava Pechová

Legendy a doslov © Zuzana Hloušková

Ilustrace © Jan Hloušek s využitím ChatGPT

Obálka © Vilma Kadlečková

Grafika a sazba © Matěj Lis

© Nakladatelství Fortna, 2025, 2026

978-80-908780-5-1 (print)

978-80-908780-6-8 (pdf)

978-80-908780-7-5 (epub)

978-80-908780-8-2 (mobi)

Lisabonské okamžiky

(místo předmluvy)

Příd' plachetnice krájela hladinu řeky Tejo a voda na bocích lodě se rázem třepila jako bílá krajka. Vzduch voněl solí z Atlantického oceánu, do kterého se řeka někde za zádí lodě deltovitě vlévá. Svěží vánek vzdouval plachtu, nad

kterou tleskali křídly rackové, a z paluby lodě obdivovalo několik párů očí nejzápadnější hlavní město na evropské pevnině, pohádkový Lisabon, hlavní město Portugalska, které vyrostlo na obou březích řeky.

Mnohé archeologické nálezy dokazují, že už ve dvanáctém století př. n. l. zde existovalo fénické obchodní středisko Allis Ubbo - Bezpečný přístav. V průběhu staletí jej však postihly mnohé tragédie. Nejhorší z nich se udála prvního listopadového dne roku 1755. Tehdy město zasáhlo nejničivější zemětřesení v historii Evropy a následné požáry a vlna tsunami ho téměř smetly z povrchu zemského. Neštěstí přestála snad jen zázrakem čtvrť Alfama. Město však vždy vstalo jako bájný pták Fénix z popela a nakonec se proměnilo v klenot, který člověka na každém kroku očaruje.

Dnes prý Lisabon ochraňuje socha Krále Krista, podobná té v Rio de Janeiru. Stojí s doširoka rozpaženými rukama na vysokém útesu nad řekou a shlíží na Lisabon rozprostřený na protějším břehu. I já stáčím pohled na pravý břeh a tiše žasnu nad pamětihodnostmi města. Nespouštím oči z barevných budov v nejstarší lisabonské čtvrti Alfama, která leží v příkrém svahu pod hradem sv. Jiří - Castelo de São George - nejvyšší dominantou města, ve čtvrti Santa Maria Maior. Především v době zlaté éry zámořských objevů zde vyrostlo i několik okázalých sakrálních staveb.

Honosný je kostel svaté Engrácie - Igreja de Santa Engrácia - s impozantní kopulí, kterou nelze přehlédnout ani z druhého konce města. Bohatou výzdobu kostela doplňují symbolické náhrobky z barevného mramoru velikánů portugalských dějin. Jednou z největších dominant celého Lisabonu je i katedrála Sé de Lisboa. Architektura onoho nejstaršího svatostánku je směsicí románského, gotického a barokního stylu.

Při jeho návštěvě mě zaplavil zvláštní pocit. Do magického potemnělého interiéru probleskovalo překrásnými vitrážemi slunce a vyčarovalo v tom prazvláštním tichu magický

okamžik, kdy se mi zazdalo, že jsme se tu všichni nějak ztotožnili s biblickými postavami z výzdoby chrámu, a najednou jsem měla dojem, že i tváře návštěvníků v chrámu už jsem snad někdy viděla, že už jsem zde někdy byla a teď se sem z dávných časů zase navracím, abych si zopakovala své radosti nebo odčinila své hříchy. Jako bych v té chvíli svůj život žila podruhé. Pak mi došlo, že se žádné repete nekoná, jsem tady a teď.

A dnes odpoledne stojím na palubě plachetnice plující podél břehů, které ověncily červené střechy domů na nábreží. Právě když jsme proploovali pod velkolepým mostem 25. dubna - Ponte 25 de Abril - který propojuje oba břehy, nám kapitán nalil sklenku portského vína z oblasti Douro a nabídl jednu z portugalských gastronomických laskomin - pastel de Belém - a přidal k ní historku, že portugalské sladkosti mají původ ve středověkých klášterech, kde jeptišky spotřebovávaly velké množství vaječných bílků ke škrobení šatů a ze zbylých žloutků a cukru pak vyráběly sladkosti.

Snad trochu osladily život i smutné jeptišce Marianě Mendes da Costa Alcoforado narozené v městě Beja v roce 1640, která z kláštera klarisek psala zamilovaná psaníčka francouzskému důstojníku, rytíři de Chamilly, a on zase psal láskyplné dopisy jí. Neměli ani zdání, že jejich milostná korespondence jednou vyjde knižně v roce 1900 v edici Světová literatura. S další nenaplněnou láskou jsem se týž den potkala ještě jednou.

Pohled z paluby na Alfamu, nejstarší a snad nejkrásnější čtvrť Lisabonu, mě natolik uhranul, že jsem se hned z přístavu vydala rovnou do míst, o kterých místní tvrdí, že mají duši. Prošla jsem tržiště Mercado de Santa Clara a pak bloudila typickými křivolakými uličkami plnými obchůdků, útulných restaurací a lokálů, nekonečných schodišť, tajemných zákoutí a domů, kde v oknech klábosí soused se sousedem, na balkonech visí čerstvě vyprané

prádlo a na každém kroku zní fado.

Hudební styl fado využívá převážně melancholické melodie a texty o nelehkém životě námořníků, rybářů a dělníků, o každodenních nástrahách života. Písně opěvují především zaniklou slávu koloniální říše a vzpomínají na ztracené lásky. Fado k Alfamě neodmyslitelně patří. Je slyšet z oken restaurací, bytů nebo zní rovnou na ulici v podání pouličních umělců. Portugalská kytara a zpěv zní i z vyhlídkových teras, ze kterých jsou nádherné výhledy na řeku a město na protějším břehu.

Dechberoucí pohled se mi otevřel na Miradouro das Portas do Sol, Miradouro de Santa Luzia a Miradouro da Graça. Pěkné scenérie jsem si užila také z parku Jardim Botto Machado, jehož stín poskytuje útočiště před žhavými slunečními paprsky. Po chvíli se však slunce začalo klonit k západu a pomalu přicházel podvečer. Když město zahalilo přítmí, nastal čas, na který jsem čekala.

Znám legendu o dámě z Alfamy – A Senhora de Alfama – jejíž duch bloudí za úplňku uličkami starého města a hledá svého milého. Pokud chodec zjevení v bílých závojích potká, měl by mu jen mlčky vzdát úctu. Kdo na bílou paní promluví, než mu zmizí za nárožím, toho prý polije studený pot a má pocit, jako by se topil v chladné řece.

Šla jsem, jen co noha nohu mine, a myslela na nešťastnou dceru bohatého lisabonského obchodníka, která se zamilovala do námořníka s jednou kapsou prázdnou a druhou vysypanou. Otec takové lásce nepřál a námořníka poslal na nebezpečnou plavbu v naději, že se již nikdy nevrátí. Asi se spojil se samotným Satanášem, protože se mu jeho přání vyplnilo. Dcera marně vyhlížela v přístavu loď, která jejího milého přiveze. Jak čas plynul, došlo jí, že se ho nikdy nedočká, a z velkého žalu skočila do hluboké vody.

Pohroužená do svých myšlenek jsem došla na předměstí, do čtvrti Belém, k nádhernému klášteru jeronymitů – Mosteiro dos Jerónimos. Jako výraz díky za šťastnou výpravu jej založil Manuel I. Portugalský a nechal postavit na místě bývalé kaple – Ermidy do Restelo, kterou při ústí řeky Tejo dal zbudovat princ Jindřich zvaný Mořeplavec. Měsíc nakreslil na oblohu kruh a hvězdy se třpytily jako sny, co září v každém z nás. Jeden takový sen se splnil světoběžníku Vascovi da Gama, který objevil námořní cestu do Indie.

V klášteře jsou pohřbeni v nádherných hrobkách král Manuel I. s královnou Marií Aragonskou, král Jan III. a jeho žena Kateřina Habsburská a jejich potomci. Odpočívá zde také onen významný objevitel a mořeplavec Vasco da Gama, nejslavnější z portugalských básníků Luís Vaz de Camões či nejvšestrannější básník, dramatik a překladatel Fernando António Nogueira Pessoa.

Půlnoc se vznášela nad městem jako lehounký mušelín a vlny hvězdám šeptaly něco, co já neslyšela. Chodila jsem po nábřeží jako náměsíčná. U Belémské věže – Torre de Belém – dalšího symbolu města, který střežil vstup do lisabonského přístavu, jsem už chtěla udělat čelem vzad, ale pak mne napadlo navštívit ještě Památník objevitelů – Padrão dos Descobrimentos.

Stál jen kousek odtud v místě, ze kterého se vydávali na své dlouhé cesty portugalští mořeplavci. Padesát metrů vysoký památník, připomínající jejich slavnou éru, představuje příď lodi. Po stranách je na ní znázorněn portugalský znak a meč královského rodu z Avisu. Památníku dominuje Jindřich Mořeplavec s maketou karavely v rukou a hledí přes řeku na nekonečný oceán. Za ním stojí mořeplavci, kartografové, vědci, misionáři, básník Luís de Camões a malíř Nuno Gonçalves.

Dívala jsem se do tváří třiceti tří významných portugalských osobností a jen na okamžik přimhouřila unavená víčka. V tu chvíli bych přísahala, že jsem zahlédla mlhavou ženskou

postavu v bílém, která stála u pomníku. Přátelsky na mne kývla a pak se rozplynula v povětří. Možná to opravdu byla dáma z Alfamy, ale možná to byla jen mihotavá vzpomínka na moji první lásku. Vznášela jsem se s ní na maturitním plese v bílých šatech z jemné madeiry.

Ta jemná bavlněná tkanina, po celé ploše zdobená stejnobarevnou strojní výšivkou, se jmenuje jako jeden z ostrovů vzdálený 1076 kilometrů jihozápadně od Portugalska. Objevil ho João Gonçalves Zarco při zámořské výpravě, kterou vyslal právě Jindřich Mořeplavec. Ostrov byl tehdy hustě zalesněn, a tak není divu, že byl jeho název odvozen z portugalského Ilha da Madeira – Ostrov dřeva. Dnes je na něm kouzelný les víl – Fanal, prastarý vavřínový les, který každou chvíli zahalí mlha a zase nečekaně zmizí. Díky povětrnostním podmínkám získaly stromy v tomto lese neobvyklé tvary.

Někdy bych tu zvláštnost ráda viděla na vlastní oči. Ale celoroční letovisko pod horami sahajícími až do oblak láká především fyzicky zdatné turisty a milovníky silného madeirského vína. Ti prý nad skleničkou tvrdí, že Madeira je spíš na koukání než na koupání a o šplhání na horské hřebeny nechtějí ani slyšet. Jak praví jedno latinské rčení: De gustibus non est disputandum, volně přeloženo – o chutích není rozmlouvání – a jak říkala moje moudrá babička Marta – proti gustu žádný dišputát.

Do svého hotýlku jsem se vrátila plná dojmů až hodně po půlnoci. Otevřeným oknem do pokoje nesl vánek vůni moře a tichounké melodie teskného fada. Oči se mi klíží, spala bych. Ráno mě čeká cesta na letiště. Na strop, na který úplněk rozmázl bledé světlo, si však dál a dál promítám lisabonské okamžiky.

A v tom mě překvapí neobvyklý pocit takového zvláštního krasosmutnění, že toulky Lisabonem už budou za pár hodin jen vzpomínka. Ale vzpomínka krásná a nezapomenutelná. Jako když se slzy přetaví v radost, jako když do očí padne

kus oblohy. Štěstí se usmívá z mé duše a já napůl už ve snách
zašeptám: Sbohem, sbohem, sbohem, Portugalsko. Jednou
se vrátím...

Jaroslava Pechová

– česká spisovatelka, básnířka a publicistka,
autorka dvanácti sbírek lyrické poezie,
nositelka řady novinářských cen
za publicistickou činnost
a ocenění za původní rozhlasovou
dramatickou tvorbu –

• • •

Kohout a Vlčice

Lucie Lukačovičová

Vai-te, Papão, vai-te embora de cima desse telhado,
deixa dormir o menino um soninho descansado.

Běž, Papão, běž, z naší střechy slez,
nechej naše dítě spát, tiše ve snách spočívát.

- portugalská ukolébavka -

V ulici před kostelem São José das Taipas divoce blikala světla policejních majáků, tančila v temnotě panující tři hodiny po půlnoci. Detektiv Amarelo vystoupil z auta, kývl kolegům, kteří už se věnovali své práci na místě činu, a sklonil se pod důvěrně známou pásku s nápisem Polícia - Por Favor Não Passar.

Amarelo byl statný čtyřicátník, říkalo se o něm, že by dokázal vypít celý vinný sklep a že se nebojí ani čerta. Pracoval v Portu na oddělení vražd přes deset let a neměl důvod očekávat, že by ho ještě něco dokázalo šokovat.

Přesto zpozorněl, když mu otrlá policejní fotografská suše sdělila: „Tohle je extra hnus.“

Prošel do stínu zvonice, která přiléhala na levé straně ke kostelu a měla vlastní vchod. Její stěny ve výšce zdobily modře malované kachlíky s geometrickými ornamenty - azulejos.

Schodiště vedoucí k dřevěným dveřím do svatostánku bylo lesklé dosud nezaschlou krví. Odshora dolů se táhly cáry rozsápaného masa a provazce vyhrzlých orgánů, mezi nimi se bělaly úlomky kostí. V těžkém nočním vzduchu visel odporný pach.

Bylo slyšet, jak někdo z policejních techniků sípavě zvrací.

Detektiv Amarelo věděl přesně, co má dělat. Pro začátek udržet v žaludku pozdní večeri.

„Kdo ho našel?“ obrátil se na nejbližšího z kolegů. Říkal sice „ho“, ale komu tělo původně patřilo, se v tu chvíli absolutně nedalo poznat.

„Tři mladoši, co šli z chlastačky,“ zněla odpověď. „Dva utekli, třetí zvládl zavolat. Je úplně hysterickéj a vyblitej z podoby. Zasloužil by metál za to, že vůbec udržel v ruce mobil.“

„Promluvím s ním, jakmile se trochu uklidní, pak ho vemte domů,“ řekl Amarelo. Rozhlédl se.

Za policejní páskou se občas zastavila malá skupinka zvědavců, ale vzhledem k pozdní hodině jich bylo minimum. Ulice byla přehrazená na obou stranách, aby na schody kostela bylo co nejméně vidět.

Amarelo si mázl pod nos trochu mentolové masti a důkladněji obhlédl scénu. Mezi ostatky postřehl kusy látky – předpokládal, že oblečení. Nedokázal si představit, co přesně by dokázalo člověka takhle potřhat a roztahat kolem. Možná nějaké extrémně velké divoké zvíře.

Zvíře, které by muselo mít drápy, co zanechají rýhy v kamenných schodech, pomyslel si vzápětí. A hlavně, jak se to vůbec mohlo stát tady? Bez povšimnutí? Leda by to nebyla žádná normální šelma, ale některá z...tamtěch bestií.

Místo, kde se setkávaly ulice Dr. Barbosa de Castro a Campo dos Mártires da Pátria, nebylo nijak zapadlé ani opuštěné. Stály tu obytné domy a jezdily autobusy. Naproti se nacházel park a dokonce – ač v relativně bezpečné vzdálenosti – soudní budova. V brzké ranní hodiny tady byl klid, ale ne tak úplně mrtvo, že by se člověk nedovolal pomoci.

Detektiv chvíli zvažoval možnost, že oběť zemřela jinde než na schodech São José das Taipas, a sem ji jen někdo zvráceně naaranžoval. Jenže odhadem pět litrů krve rozlitých všude kolem naznačovalo, že k vraždě došlo skutečně přímo před kostelem.

Amarelo se znovu podíval na lesknoucí se rozlámané obratle na schodech. Pracoval u policie v Portu dost dlouho na to, aby věděl, jaký je v takovém případě další postup.

Pooděšel stranou a vytočil specifické číslo, o kterém věděl, že jeho majitel je na příjmu ve dne i v noci. Představil se, dodal smluvené heslo, stručně popsal situaci. Na oplátku mu byla okamžitě přislíbena pomoc.

A tak se k vyšetřování připojil vysoký hubený mladý muž s jasnými očima a sympatickým hlasem. Bylo mu kolem pětadvaceti, nosil džínsy, tenisky a tmavomodré triko, delší vlasy stažené v ohonu a vlastně nijak nevyčínával mezi svými vrstevníky.

Jenom k tomu ještě měl brašnu s různými škapulíři, meč se zobrazením kohouta na čepeli a podivnou přezdívkou: Galo. Kohout.

• • •

Vyšetřování běželo sotva tři dny, když Galo dostal předvolání do jedné ze skrytých kaplí v katedrále Sé do Porto. Z masivních kamenných zdí čísel chlad navzdory venku pražícímu slunci.

Nitro chrámu krášlily modré azulejos a na nich namalované složité výjevy, andělé a girlandy květin; strop podepíralo zdobené sloupoví, klenul se nad dechberoucími oltáři z mramoru a stříbra. Jenže Galo neměl čas si tu krásu nijak vychutnat.

Štíhlá žena v černých šatech, která na něj čekala, měla dlouhé husté vlasy, už stříbrně šedivé, a snědý obličej protkaný jemnými tenkými vráskami. Mohlo jí být něco přes padesát, což byl při jejím povolání dost úctyhodný věk.

Na krku měla drobný stříbrný medailon zobrazující Pannu Marii Fatimskou. Kolem boků se jí ovíjel opasek, na jedné straně se zavěšenou dýkou, na druhé s kusem rybářské sítě; což byly insignie jejího postavení představené portugalských lovců nadpřirozených bestii.

Dona Aurelia, jak se jmenovala, měla úzké rty a pronikavý pohled. Velela dvěma velmi rozdílným skupinám lidí, které

žily, bojovaly a umíraly ve velmi odlišných podmínkách.

Montanhese obývali vnitrozemí a nehostinné hory, které byly po staletí skoupé na úrodu, zato bohaté na nestvůry s ostrými zuby a chutí na lidské maso. Marinheiros se starali o bezpečnost pobřeží, potápěli přízračné lodě a zaháněli zpátky do vody zrůdy, kterým se zachtělo vylézt ven. Dohromady tvořili Azyl, portugalské lovce.

V jedenadvacátém století jich výrazně ubylo, stejně jako ubylo nadpřirozených netvorů. Jejich práce zůstávala skrytá, mimo zorné pole civilistů i všetečných médií, s podporou utajených kontaktů na policii a církvi.

Přítomnost Dony Aurelie v přímořském Portu teoreticky nebyla nijak zvláštní. Jako představená Azylu neustále cestovala mezi oběma svými domény. Ale Galo z toho už teď měl špatný pocit.

Poklekl před ní na jedno koleno, jak bylo zvykem.

Dona Aurelia mlčela a čekala. Ticho se vleklo. Pak za Galovými zády klaply dveře, jimiž sám před chvílí vstoupil. Nově příchozí poklekla vedle Gala.

Byla o něco starší než on, měla vcelku široká ramena, na sobě černé kapsáče a sportovní tílko, na nohou vojenské boty, u pasu dva dlouhé lovecké nože s kostěnou rukojetí. Vlasy v týle a po stranách hlavy měla podholené, na krku pomalovaný dřevěný talisman, který nezobrazoval žádné svaté nebo anděly, ale hrubě opracovanou, šeredně rozšklebenou masku.

Polkl, když si podle výstroje uvědomil, že je to montanhese z vnitrozemí. Obě větve portugalského Azylu se setkávaly jen zřídka – zejména proto, že to prakticky nikdy nebylo potřeba.

„Vstaňte,“ řekla Dona Aurelia stroze. Poslechli.

„Galo, vzhledem ke tvému hlášení ohledně incidentu u São José das Taipas jsem dospěla k rozhodnutí, že ti bude

přidělena posila,“ pokračovala představená věcně. „Tohle je Loba.“ Pokynula k lovkyni. „Budete s okamžitou platností pracovat na případu společně. Otázky?“

Galo by jich měl hned několik. Co jsem udělal špatně? Myslí si Dona Aurelia, že jsem tak neschopný? Spravuju Porto už několik let, nikdy jsem nezklamal! Tak proč tohle? Proč mi pověsila na krk montanhesu? K čemu mi bude? Vždyť se tu ani nevyzná!

Ale při pohledu na chladný výraz své představené zůstal zticha.

Loba rovněž mlčela. Ale nadšení z ní rozhodně nesálalo.

„Výborně. O vašem dalším postupu budete informovat přímo mě,“ sdělila jim Dona Aurelia a znělo to, jako by vynášela rozsudek. „Můžete jít.“

• • •

Oba lovci vyšli do žhnoucího odpoledne. Zůstali stát před katedrálou, pár kroků od kamenného pranýře, vřetenovitého honosně zdobeného sloupu, nahoře s vytesanou korunou.

„Ech,“ pokrčil Galo rameny, pak zkusmo podal Lobě ruku. Přijala ji, ale stiskla o něco víc, než by mu bylo příjemné.

„Povíš mi o případu?“ přešla rovnou k věci. „Dostala jsem sice složku, když jsem přijela, ale... chtěla bych to slyšet od tebe.“

„Jasný. Dáme pivo a něco na zub?“ navrhl. Nemá cenu si to dělat těžší. „Odkud jsi? Teda kromě toho, že z hor, žejo,“ navázal, když přikývla a společně vykročili do města.

Dlouhý temný stín Sé do Porto nechali za sebou. Obešli katedrálu a zamířili podél hradeb do úzkých uliček, které se prudce svažovaly směrem k řece. Míjeli domky s pestře malovanými rámy oken i barevnými fasádami. Tu a tam se v oknech sušilo prádlo, jinde se ke stěnám tiskly maličké kavárenské stolky.

„Jsem z Trás-os-Montes,“ odpověděla Loba na jeho otázku.

Chápu, z větší dálky už to nešlo, pomyslel si Galo kysele. Lovci ze severovýchodního koutu Portugalska měli pověst nejdrsnějších horalů. A taky lidí, se kterými nebylo snadné vyjít. Oblast Trás-os-Montes spojovala s Portem řeka Douro, ale to bylo tak všechno, co měly obě lokality společného.

Najednou si vybavil roky starý drb, který koloval mezi lovci. „Počkej... Nejsi ty ta Loba, o které se povídá...“ Zarazil se.

„Co se povídá?“ probodla ho pohledem.

Galo zalitoval, že nedržel jazyk za zuby. „No, že jsi zneškodnila vlkodlaka, který roztrhal tvého bratra,“ odpověděl opatrně.

„Zneškodnila?“ povytáhla obočí.

Galo se zhluboka nadechl. Jo, naběhl jsem si. Nemůžu se divit, že mě Loba griluje. A bude mě grilovat tak dlouho, dokud z toho roštu nezvládnou slézt.

„Dostaly se ke mně různé řeči, lidi milujou drby, samozřejmě,“ prohlásil. „Ale řeči se mluví a voda teče. Pokud by ti nevadilo mi o tom něco povědět, radši bych to slyšel od tebe. A jestli na to nemáš náladu, tak budu držet zobák a nebudu se ptát.“

Loba hodnou chvíli neříkala nic. Mlčky vešli do hospůdky a zapadli do rohu. Naporoučeli si několik různých petiscos, aby měli pestrou paletu malých porcí, které mohou sdílet. Galo navrhl salát s chobotnicí a mušle. Loba dušené kuřecí žaludky s cibulí a grilovanou vepřovou klobásu.

Až když před nimi přistály talíře a sklenice, Loba promluvila:

„V Trás-os-Montes nejsou lobisomens, tedy vlkodlaci, tak častý jev jako kdysi, ale pořád jich máme nejspíš víc než kdekoli jinde v Evropě; možná s výjimkou Transylvánie.“

„Tady u pobřeží se s nimi prakticky nepotkáme,“ řekl Galo rovnou. „Vím jenom tolik, že obvykle jde o následek rodové kletby, která se projeví, pokud se v některé generaci narodí sedmý syn, případně syn po osmi předchozích dcerách, a tak podobně. Už jen fakt, že lidi prostě dneska nemívají tolik dětí, výrazně redukuje počty lobisomens. Častější jsou v Brazílii nebo v Goa.“

„Tak my si samozřejmě nestěžujeme, že máme málo práce. Ale nižší porodnost to úplně nespasí. Někdy kletba propukne spontánně, následkem nějaký nebezpečný nebo tragický události. A u nás se starý kletby přenášejí v krvi každý druhý rodiny. Ti lidi jsou pak zoufalí. Někteří se proměňují třeba každé pátek o půlnoci, představ si to, jednou do týdne. To je život dost v prdeli,“ shrnula Loba.

„Uf, to bych fakt nechtěl.“ Galo se otrásl a napil se piva. „Jak často tam teda vůbec potkáte někoho proměněného ve vlka?“

„Kašli na název, lobisomem se ve vlka nemění skoro nikdy. Kletba ho nutí vyválet se v prachu na cestě a změnit se ve zvíře, co tam poslední nechalo stopy nebo se tam vyválelo před ním. Dostupné varianty jsou kůň, mezek, pes nebo prase.“

Galo si zkusil představit, jak by tohle fungovalo na městské dlážděné ulici nebo moderní asfaltce. Nefungovalo. Ale na severovýchodě je pořád víc než dost pěšin a políček.

„Akorát když už se jednou promění ve vlka, tak je to průser,“ pokračovala Loba a její hlas byl najednou tišší. „Zapomeň na legendu o Lapa do Lobo! Možná někdy existoval vlk, co chránil lidi, ale fakt to nebyl lobisomem – ten je ve vlčí podobě ta nejzuřivější a nejtuzší mrcha ze všech. Ostrý zuby, dlouhý drápy a schopnost šířit nadpřirozený strach, co tě ochromí. Nemůžeš bojovat, zdrhat ani rvát, když tě začne trhat.“

„Jo. Některý lodě duchů to uměj taky,“ hlesl Galo. „Nedokážeš v tu chvíli nic. Ani plavat. Jenom bezmocně koukáš, jak bez hnutí klesáš a hladina se vzdaluje. Pokud tě někdo nevytáhne, tak konec.“

„No, my jsme narazili na vlka a brácha to nedal. Než jsem se z toho dokázala vytrhnout, bylo po něm. Zuby mi drkotaly, ale dokázala jsem na vlkodlaka zavolat jménem, protože jsme zkrátka věděli, kdo to v civilu je.“ Loba se odmlčela.

„U pobřeží se povídá,“ odvážil se Galo na tenčí led, „že jsi ho svedla, tím sis zachránila život a zároveň zrušila prokletí. A proto ti říkají Loba. Vlčice.“

„Tyjo, to jsou děsný kecy.“ Loba se kysele ušklíbala. „Lobisomen prostě uslyšel svoje jméno a vzepřel se tomu, co ho ovládalo. Zastavil se. Nezabila jsem ho, protože by to ode mě bylo...nelidský. Oblíkla jsem na něj svoji vestu, a tím zlomila kletbu. To bylo přesně to jediný svlíkání, co se konalo.“

„Co se s ním pak stalo?“ chtěl Galo vědět.

„Odešel do kláštera, složil sliby a stal se z něj mnich.“ Pokrčila rameny. „Jakože za mě škoda ho, hezkej chlap to byl. Ale nevypadal, že by se sebou jinak zvládl žít.“

Galo pozoroval hladinu piva ve svojí sklenici. Pak se obrátil k lovkyni: „A mě možná právě napadlo, proč tě sem Dona Aurelia vytáhla.“ Zkusmo dal do pusy kousek klobásy. Sám by si takové jídlo nikdy nevybral.

„Předpokládala jsem, že to mám jako trest za držkatost,“ podotkla Loba, zatímco podezíravě sledovala na kusy nasekanou chobotnici, jako by zvažovala, jestli se ta věc pokusí poskládat a proměnit v krakena.

„No, přiznávám, moje úplně první myšlenka byla dost podobná,“ zasmál se. „Že jsem buď zvoral vyšetřování, nebo se k ní doneslo, jak jsem ji před časem imitoval v hospodě před pár lovcema – víš, ovládám břichomluvectví

a napodobování hlasů, baví mě to. Ale že Doně Aurelii to zdaleka tak vtipné nepřišlo.“ Požvýkal sousto vepřového. Jestli Loba trpí trochou neúcty k autoritám v mezích zákona, mohli bychom mít něco společného. „Ale ne. Podle mě má Dona Aurelia podezření, že to, co teď lovíme v Portu, je lobisomem.“

Loba odtrhla zrak od chobotnice a zamrkala. „Cože? Kde by se tady vzal? Jakoby, ne že by se lobisomem teoreticky nemohl přestěhovat k moři, ale neslyšela jsem o jediném případě, kdy by se to stalo! To se prostě neděje. Kletba, i v pasivní formě, je na podvědomý úrovni drží na horách.“

Lokálpatriotismus nebo kletba, najdi deset rozdílů, pomyslel si Galo pobaveně.

„Nezkusíš kuřecí žaludek?“ posunula k němu lovkyně talíř. „Dělej je tu docela dobrý.“

Zavrtěl hlavou. „Nejím kuřata,“ řekl. „Ani slepice - a už vůbec ne kohouty. Nikdy totiž nevíš, co ti obživne na talíři.“

Usmál se jejímu údivu a dodal na vysvětlenou: „Je to tabu, které naše rodina dodržuje od jedné takové štrapáce v Barcelos. Zdědil jsem ho spolu se jménem a se zbraní. Ten meč je to nejučinnější, co jako lovec mám. Vždycky je ostrý a nikdy se nezlomí.“

„Jo, to respektuju,“ řekla Loba a opatrně se zakousla do chapadla z chobotnice.

„Podívej se na tohle.“ Galo vytáhl z brašny složku.

Lovci mnohem víc spoléhali na papír než na elektroniku; zejména proto, že veškerá technika od mobilu přes auto až po pistoli a výbušninu měla sklon selhávat v přítomnosti nadpřirozených jevů. Mimo jiné proto členové Azylu preferovali tradiční chladné zbraně, často posílené drobnými lidovými kouzly.

Informace v elektronické formě mívaly krátkou životnost. Občas, i když třeba tablet po výpadku zase naskočil, tak mohl mít půlku dat smazaných.

„Detektiv Amarelo je schopnej člověk, já s ním sice ještě nepracoval, ale pár jiných marinheiros už jo. Do existence nadpřirozena je rámcově zasvěcený, i když pořád je primárně polda, ne lovec. Nicméně, je sympaticky pečlivěj.“ Galo zalistroval v papírech. „Dodal mi pitevní zprávu, podle který byla většina zranění způsobena před smrtí, prostě ta zrůda začala svou oběť trhat od nohou. Trhat, ale ne žrát. Amarelo taky zmínil, že mu policejní kolegové říkali, že kolem těla byly kromě krve i mokré stopy. Jako šlápoty a šmouhy. Nedokázali určit, od čeho by ty stopy mohly být, a nepovedlo se jim je vyfotit, protože jim nefungovala technika. A než mohli odebrat vzorky, voda zmizela. Takže nevíme, jestli byla mořská, ale tak dejme tomu. Pak už se zase fotit dalo.“

„Mokré fleky?“ Loba si podepřela bradu. „V kombinaci s drápama? Nemohl by to spíš bejt nějaký váš rybák?“

„Může se vyskytnout jedna extrémně nepříjemná mutace u příbuzných medúz, kterým se říká portugalské galéry. Narostou jim drápy a schopnost dočasně vylézt na břeh. Pak by ty mokré šmouhy kolem mohla být tažená žahavá vlákna,“ vysvětlil Galo. „Jenže v laboratoři nenašli ve tkáních oběti žádné stopy po toxinech, což bych u těchhle potvor očekával. Navíc, kostel São José das Taipas není u vody. Galéra by posvačila prvního týpka na nábreží a šla domů. Na to, že nemají mozek, zase tak hloupé nejsou.“

„Co z vaší místní nabídky by ještě mohlo mít takovýhle drápy?“ Loba poklepala na fotografii.

„Bicho-Papão. Bubák. Ale u toho nedávají smysl mokré stopy. Krom toho se Bicho-Papão živí exkluzivně dětským strachem a primárně straší, než že by doopravdy zaútočil. S úsvitem ztrácí sílu. Příchod dne ho extrémně oslabí, takže nad ránem

hledá temný kout, kam zalézt, což mu jde skvěle, protože se umí vmáčknout i do úzkých prostor, jako pod postel, do šuplete nebo do krabice od hraček. Krmit se dokáže jenom v rámci svojí domovské domácnosti, ne náhodně na ulici. Jo, pokud by se nažral hodně, tak vyroste a mohl by napadnout dospělého člověka. Ale co by musel sežrat, aby zvládl tohle, to si neumím představit," mínil Galo.

„Strach zneužívaného a týraného dítěte?“ navrhla Loba chmurně.

„Strach zneužívaného osazenstva aspoň tří celých školek.“ Galo zavrtěl hlavou. „Samozřejmě, že v domácnosti, kde se tohle děje, se Papãovi daří skvěle, ale nikdy nezesílí dost na to, aby zvládl někoho takhle potřhat. Než jsi dorazila, povedlo se identifikovat oběť: byl to Carlinhos, žebrák, který sedával a někdy nocoval na schodech kostela. Mladý už nebyl, ale rozhodně ne tak vetřák, aby se neubráníl jednomu Papãovi nebo nezvládl vzít nohy na ramena.“

„Co spektra? Přízrak utopence?“ Loba posouvala fotografie a kopie poznámek po stole. „Šílení duchové jsou všude.“

„Tam bych čekal předsmrtné podchlazení. A jako příčinu smrti spíš srdeční zástavu a rozsápání až post mortem. A je to opět divný proto, jak São José das Taipas nestojí ani přímo u moře, ani u řeky.“ Galo se zarazil, pak si povzdechl. „Když už jsme u těch spekter, nechod' po půlnoci k mostu Luíse I., co vede přes Douro. Pro každého, kdo má druhý zrak a vidí duchy, je to strašný divadlo.“

Vrhla na něj tázavý pohled, takže pokračoval:

„Na začátku devatenáctého století tam byl improvizovaný most, po kterém se pokusil dostat do bezpečí dav zpanikařených civilistů, když to tady dobývali Francouzi. Jak to dopadlo, je nasnadě. Odhadem čtyři tisíce mrtvých.“

„Jsou agresivní?“ zeptala se ostražitě.

„Ne.“ Zavrtěl hlavou. „Jen...znova a znova přehrávají svou tragédií. Pokud víme, ani to nejsou vědomí duchové, jen otisky. Nikomu to neubližuje, jen je hrozný se na to dívat.“

„Díky za varování,“ přikývla, pak změnila téma. „Takže teď pracujeme s možností, že se tu ocitl zbloudilej lobisomem a místo, aby se vyvážel v prachu, tak spadl do příboje a stalo se z něj něco... hodně divného?“

„Přesně tak. Vražda se odehrála v noci z pátku na sobotu, takže i časování by sedělo. Pokud je to pravda, zbývají nám čtyři dny, než se náš lobisomem promění znova.“ Galo si promnul čelo. „Sice není jisté, jestli se promění v totéž, co posledně, ale předpokládám, že by mohl?“

„Mohl. Nebo třeba v něco ještě horšího. Takže spíš, než do starýho bestiáře bysme se měli podívat do encyklopedie místní mořský fauny, abysme zjistili, v co by to mohlo bejt.“

• • •

Lovec může kořist buď stopovat, uštvat nebo na ni číhat. Lobě a Galovi zbývala momentálně poslední možnost.

Slunce zapadlo a nechalo nad střechami Porta jen barevný závoj na obloze. Galo se usadil na podlaze ochozu zvonice Torre dos Clérigos a sáhl do strun portugalské kytary. Nástroj se kulatým tvarem těla podobal loutně, jen byl plošší, měl dvanáct strun a ozdobně zakončený krk.

Jakmile lovec zahrál pár taktů, přidal i zpěv. Když začal zpívat o prodavačkách ryb, o jejich chůzi houpavé jako vlny, zněl mu hlas úplně jinak a vůbec ne špatně: „Do alto mar chega o pregão que se alastra, têm ondas no andar quando embalam a canastra...“

Loba zatím na ochozu upravovala dalekohled. Do dalšího pátku sice ještě zbývalo několik dní, ale lovci nechtěli zanedbat možnost, že se události nebudou vyvíjet úplně podle jejich předpokladu. Jeden bude vždycky na věži a druhý v ulicích s vysílačkou. Blízkost nestvůry sice spojení

snadno přeruší, ale i to je forma varování.

„Tyjo, zpíváš to úplně stejně jako Carlos do Carmo! Jsem si chvíli myslela, že je to nahrávka,“ ocenila Loba píseň.

„Nejsem úplně špatnej imitátor,“ uculil se Galo a odložil kytaru na hromadu oceánologických knih, kterými se postupně probírali.

Pěťasedmdesát metrů vysoká Torre dos Clérigos byla nejvyšší stavbou v Portu a při pohledu z ní měl člověk historické centrum jako na dlani. Většina monster byla notoricky konzervativní a preferovala výskyt ve starých částech měst.

Lovci vysokou zvonici se souhlasem přilehlého kláštera využívali při příležitostných nočních hlídkách od doby, kdy byla v osmnáctém století postavena. Měli tu jeden dalekohled na stativu a k tomu triedr; žádné výkřiky moderní techniky. Digitální technologie nebo noktovizory většinu nadpřirozených tvorů zkrátka nezvládly zobrazit.

„Jenom k mostu Luíse I. není vidět,“ konstatovala Loba.

„Jo, věže Sé do Porto dost překáží ve výhledu,“ opáčil Galo.
„Ale ono vážně není o co stát.“

Pak se za nimi ozvalo zřetelné zavržení pantů. Loba si přitom byla jistá, že Galo zamykal.

Prudce se otočila ke dveřím, lovecký nůž v ruce. Ale vstup na ochoz zůstal zavřený. Nikde se nic nehýbalo.

Zaslechla, jak se Galo zasmál.

„Porra! Ty seš fakt debil!“ zaklela a obrátila se zpátky.
„Břichomluvectví a napodobování hlasů a zvuků, jo? Jestli to uděláš ještě jednou, vytrískám ti zuby a zlomím nos, takže nějakou dobu budeš napodobovat akorát bublající bahno, blbečku!“

„Promiň.“ Galo očividně schlípl. „Nechal jsem se unést a začal jsem si natrásat peří. Byl to jen vtip.“

„Znáš tu bajku o chlapci, co křičel: ‚Vlk! Vlk!‘, žejo?“ ucedila Loba, vrátila nůž k pasu a vzala si triedr. „Tak prostě už nikdy ze srandy nezkoušej, co se stane, když se leknu.“

• • •

Detektiv Amarelo seděl na schodech před kostelem São José das Taipas a upíjel z láhve Super Bock. Měl teoreticky volno, ale rozhodl se projít, když už se mu nedařilo usnout. Chuť piva sotva vnímal, pořád v hlavě převaloval případ.

Média se zatím držela toho, že ubohého žebráka roztrhal něčí pes, zřejmě nezvládnuté bojové plemeno. Na internetu přibývaly příspěvky o nezodpovědných majitelích a volání po dalším zprísnění už existujících restrikcí vůči potenciálně nebezpečným plemenům, jako jsou pitbulové, rotvajleři nebo argentinské dogy. Stejně hlasitě se ozývali majitelé psů se svým obvyklým Ale ten můj je hodnej! nebo Když oni jsou takový pusinky, plný bezpodmínečné lásky!

Ostatní účastníci debaty se pohoršovali nad tím, jak se taková hrůza mohla stát tak blízko od budovy soudu – a že je za tím určitě nějaká konspirace. Přece jak jinak si mají vysvětlit, že to policie nemá za tři dny vyřešené?!

Amarelo věděl, že jeho rolí je předávat Galovi – a té jeho nové kolegyni, Lobě – všechny materiály, pitevní zprávy a výsledky z laboratoře. Nešlo by přece jen udělat něco víc?

Dávno minula půlnoc, okolí se vylidnilo.

Najednou si všiml, jak ve směru, kterým se svažovala ulice Dr. Barbosa de Castro, zablikala a zhasla pouliční světla. Záhy se to opakovalo s dalšími několika lampami, o něco blíž ke kostelu. Detektiv vstal, pivo nechal stát na schodech. Upíral zrak do tmy.

V tu chvíli mu zabzučel mobil; příchozí hovor. Amarelo to bez váhání zvedl.

„Detektive? Vyrazte okamžitě ulicí Campo dos Mártires, park budete mít po levé ruce. Neutíkejte, neohlížejte se.“ Galův hlas byl napjatý tak, že Amarelo nepochyboval o závažnosti situace.

„Jdu,“ odpověděl tlumeně. Všechny jeho instinkty křičely, ať se neobrací zády k tomu, co přichází. Zatnul zuby a šel.

„Pokud dokážete, zůstaňte co nejvíc v klidu. Jsem na Torre dos Clérigos. Minete autobusovou zastávku a pokračujte směrem k věži, půjdeme vám naproti,“ pokračoval Galo. „Za chvíli možná vypadne...“

V telefonu to zapraskalo a přístroj se vypnul, jako by došla baterie.

Amarelo šel dál, jak nejsvižněji dokázal, aby to ještě nebyl běh. Neměl s nadpřirozenem blízké zkušenosti, nebyl lovec. Ale byl policista. A tak věděl, že to, co se blíží ulicí a čím dál rychleji ji halí do tmy, je vrah.

Ať už to má jakoukoliv podobu, rozsápalo to člověka a zmizelo beze stopy.

Šel. Neohlížel se.

Lampa u prázdné autobusové zastávky těsně před ním zablikala a zhasla.

• • •

Galo se hnal ze schodů Torre dos Clérigos. Jestli si tady zlomím nohu, tak nikomu moc nepomůžu.

Lobu, která se potloukala ulicemi, stihl varovat vysílačkou. Teď jen doufal, že se k Amarelovi jeden z nich dostane včas.

Proti čemu vůbec jdeme? Co to sakra je?

Shora nebylo vidět nic než zhasínající lampy a cosi jako vlekoucí se černou mlhu. Po jejím průchodu se světla opět rozsvěcela, takže si jí nevšiml okamžitě.

Je teď už pozdě?

...

Amarelo se vrhl dopředu. Zaslechl, jak něco skříplo o chodník za ním. V příštím okamžiku u něj byla Loba a strhla ho za sebe.

„Uteč!“ sykla.

Detektiv zavrával - a pak na zlomek vteřiny zalétl pohledem přes rameno. V tu chvíli jako by se přes něj přelila vlna ledové vody. Svaly mu strnuly a výkřik zamrzl v hrdle.

Loba stála proti něčemu, co se zvedalo z oblaku tmy před ní. Drápy znovu zaskřípaly o obrubník. Stvoření, dvakrát vyšší než lovkyně, se halilo do rozcáraného pláště, z něhož kapala voda. Mělo čtyři podivně dlouhé drápaté končetiny, zdálo se, že se zvládá pohybovat střídavě po čtyřech a po dvou. Tělo bylo pokryté černou svraštělou kůží, bez srsti, bez vlasů. K tomu obličej, který vypadal jako parodie na lidskou tvář, jako zjednodušená kresba od někoho, komu ujela pastelka. Oči byly kulaté jako reflektory a úsměv plný zubů, které by mu mohla závidět piraña. Koutky tlamy sahaly nepřírozeně daleko v širokém úsměvu, od jednoho špičatého ucha ke druhému.

Vzápětí ze sebe stvůra vydala sípavé zasyčení. Možná smích. Oblak tmy kolem ní se vlnil a přeléval.

Loba se chvěla po celém těle, polohlasně - a stále hlasitěji - recitovala podivné útržky veršů. Amarelovi to znělo jako zaříkadla. Pak si uvědomil, že jsou to střípky ukolébavek a rozpočítadel, jen v jazyce, který se podobá portugalštině i španělštině, ale není ani jedno. Loba mluvila mirandštinou, lokálním jazykem z Trás-os-Montes. Amarelova babička

odtamtud pocházela, takže rozeznal povědomá slova.

To všechno detektivovi docházelo neskutečně pomalu, zatímco se snažil donutit nohy udělat alespoň jediný krok a hlasivky, aby mu umožnily rvát hrůzou. Tak takhle umřel Carlinhos! Proto ze sebe nevydal ani hlásku.

Loba uskočila před útokem drápů, sekla zrudě po paži. Stvoření zachrčelo.

„Co to kurva je?“ křikl Galo, který právě přibíhal.

„Nevím, ale je to hmotný!“ V Lobině hlase zazněla nefalšovaná radost, když se jí podařilo bestii kopnout do lokte nepřírozeně dlouhé paže.

Galo popadl Amarela za ramena a zatřásl jím. Detektiv málem upadl, tvář zkřivenou ochromujícím děsem.

„Modli se!“ přikázal mu lovec. „Honem! Nahlas!“

• • •

Galo moc dobře věděl, že schopnost odolat nadpřirozené hrůze nemá nic společného s odvahou. Naopak, často právě ti, kdo byli zvyklí nebát se ničeho, podlehl jako první. Šlo o souboj vůle. Ne, že by modlitba umožňovala zázračné vítězství, ale byla tím nejjednodušším, na co se člověk mohl soustředit, aby dostal mysl zpod vlivu monstra.

„Ave Maria,“ začal Amarelo a udělal krok. Pak donutil tu část svého vědomí, která dosud fungovala, pokračovat. „Cheia de graça!“ Další krok. Snažil se dostat co nejdál. Bylo mu jasné, že pokud se do tohohle boje připlete, skončí v rakvi. Nedělal si zároveň iluze, že by se mu povedlo utéct. Upřel pohled na dostatečně vzdálenou pouliční lampu. Tu si určil za cíl. Krok. Krok.

„Dobrý! Dál!“ povzbuzoval detektiva Galo a tasil meč, protože sůl a bylinky sloužily pouze proti spektrům.

Vzápětí se na něj upřela pozornost nestvůry. Polkl. „Do alto mar chega o pregão,“ procedil lovec mezi zuby slova své nejoblíbenější písně. A pak se vrhl do oblaku temnoty.

Cítil, jak mu chlad zalévá plíce, jak ho dusí, jak ho... topí... „Que se alastra, têm ondas no andar...“ Urputně sekal kolem sebe, tělo té bytosti pořádně neviděl, ale věděl, kdy zbraň narazila na odpor, kdy proťal tuhou kůží. Jestli se na moment zastavím, je po mně... „Quando embalam a canastra...“

Loba krvácela z rány na rameni, ale nepřestávala na protivníka dotírat. Avšak její recitace utichala, jak jí docházel dech a verše, které by si dokázala snadno vybavit. Podklesla pod ní kolena, v hlavě měla najednou prázdno. Prázdno, zvolna zaplavované stoupající hladinou hrůzy.

Monstrum se ohnalo hřbetem drápaté ruky a srazilo Lobu na zem. Hladově se nad ní sklonilo.

Galo s výkřikem skočil po nestvůře a sekl ji do boku. Loba se zvedla na lokti a zaječela mirandsky něco, co znělo jako: „Nós tenemos muitos nabos!“ A vrazila nůž do jednoho ze zářivých kruhových očí.

Zrůda zavřískla a ucukla dozadu, div Lobě nevytrhla zbraň z ruky. Bestie začala couvat, ze zraněného oka jí kanuly pramínky mlhy. Pak se obrátila a se žalostným syčením se plazila pryč, oblak tmy kolem ní jako by se přeléval a odtékal.

„Za ním!“ zařvala Loba ochraptěle. Vyškrábala se na nohy a vyrazila pronásledovat netvora.

„Počkej!“ zasípal Galo. „Počkej! Seš zraněná! A co Amarelo? Je zhroucený támhle u lampy!“ Když nedbala, ucedil polohlasně: „Porra! Že se vůbec snažím!“

Jestli se ta potvora rozhodne otočit, a přece jenom bojovat, nejspíš si Lobu namaže na chleba. Pokud bude sama. Galo, s pocitem, že dost možná dělá šerednou chybu, vyběhl za dívkou do noci.

...

Utíkali ulicí, která se svažovala k řece. Museli se pak proplést mezi domy, úzkými průchody, kde nebyla silnice ani chodník.

K jejich uším dolehl zoufalý křik mnoha hrdel, děsivá kakofonie, ze které tuhla krev v žilách.

Vzápětí se ocitli na nábřeží. Před nimi se přes Douro klenul moderní kovový most Luíse I. Ale kus od něj se chvěly přízračné obrysy pontonového mostu Barcos z devatenáctého století, bledé a průsvitné. Na nich se tísnili prchající duchové, především ženy s dětmi, zranění a staří lidé. Šlapali po sobě, padali do proudu, snažili se zachránit stejně zběsile jako marně.

Loba sebou trhla, když se skrz ni prohnal přízrak kavaleristy, šavlí si prosekával cestu panikařícím davem na břehu. Lovkyně zděšeně zírala na scénu před sebou.

Galo se divoce rozhlížel kolem. „Kam zmizel?!“

Lovcův výkřik vrátil Lobu okamžitě oběma nohama na zem. Nestvůrný oblak tmy by měl být mezi světlými postavami duchů zatraceně dobře vidět. Hladina řeky byla klidná, nic nenaznačovalo, že by se do vody vrhla obrovská nestvůra. Po mokřých stopách nezůstalo ani památky.

„Netuším! Přitom byl těsně před náma!“ Koutkem mysli si uvědomovala, že pro běžného pozorovatele by vypadali jako opilci nebo blázni, kteří se zmateně otáčejí dokola a křičí na sebe, jako by byli nedoslýchaví.

Snažila se ignorovat bolest a smrt kolem sebe, nevnímat vysoké lámané vrískání bezpočtu hlasů. Už tady nejsou. Už dávno tady nejsou.

„Být to duch, snadno by prošel zdí.“ Ukázala na řadu průčelí domů u řeky. „Nebo bokem lodi,“ dodala při pohledu na pár plavidel na vodě. „Jenže on je hmotnej. Kdyby měl schopnost

se odhmotnit, udělal to rovnou, jak začal dostávat sodu.“

Ještě hodnou chvíli lovci prohledávali nábreží. Mrazilo je do morku kostí, když jimi probíhali duchové nešťastníků snažících se dostat na most, o němž nevěděli, že se zatím někde uprostřed zbortil.

Ale všechna námaha lovců byla zbytečná. Zrůda zmizela, jako by se do země propadla.

...

Slunce už stálo celkem vysoko na obloze, když se detektiv po pár vzájemných telefonátech sešel s oběma lovci před nemocnicí. Loba měla odborně vyčištěnou a zašitou ránu na rameni. Mračila se jak obloha před letní bouřkou, ale když uviděla Amarela, její výraz se trochu vyjasnil.

„Jsem ráda, že jste v pořádku,“ uvítala ho. Pak se zarazila. „Fakt vám nic není?“ ujišťovala se.

„Nic, kromě pár modřin, jak jsem šel k zemi, když jste tu stvůru zahnali,“ mávl detektiv rukou. „Plus asi trocha materiálu na noční můry.“

„Uff, oceňuju vaši chladnokrevnost,“ řekla Loba uznale.

„Modřiny, noční můry a riziko úmrtí ve službě?“ pousmál se Amarelo křivě. „Vlastně se to od běžného provozu tolik neliší, když si to člověk přebere. Ale jsem rád, že vy jste celí. Chvíli jsem myslel, že je po vás.“

„Skoro jsme ho měli,“ povzdechla si Loba. „Ale zmizel nám na nábreží. Zjevujou se tam duchové z tragédie pontonového mostu, takže tam na naše poměry byl dost cvrkot.“

„Co to vůbec bylo za potvoru?“ odvážil se Amarelo zeptat. Dokázal si živě představit, že by si člověk z takového setkání mohl odnést srdeční zástavu, rozsápání by ani nebylo nutné.

„Rozhodně ne lobisomem,“ řekla lovkyně. „I když odhlédnu od špatného načasování, vypadalo to moc jako člověk a málo

jako zvíře.“

„Jako člověk mi to teda zrovna dvakrát nepřišlo,“ zamumlal Amarelo. „Jenom dost na to, aby to bylo fakt divný a děsivý. Ty oči, kulatý jak reflektory...“

„Takový oči jsou typický jenom pro jedno monstrum, co znám,“ přidal se i druhý lovec. Galo schoval do kapsy mobil, do kterého předtím zíral a s někým si vyměňoval zprávy. „Bicho-Papão,“ prohlásil.

„Ale jak by mohl takhle vyrůst?“ nechápala Loba. „A neříkal jsi, že se může krmit jenom v domácnostech?“

„Možná se ani nekrmil, jenom si udělal vražednou procházku,“ mínil Galo. „Bichos-Papãos sice mají zdroj potravy vázaný na něčí domov, ale přikovaní tam nejsou. Pokud třeba nějaký dům na samotě skončí opuštěný, můžou se přestěhovat, aby neuhynuli hladem.“

„Mně to furt nejde na rozum,“ zavrtěla hlavou lovkyně.

„Ještě jednou věcí se vyznačují hlavně Bichos-Papãos,“ vysvětloval Galo. „Když na mě sesílal nadpřirozený strach, bylo to, jako bych se topil. Bubáci často instinktivně vycítí, čeho se člověk fakt bojí; a tohle byla trefa.“

„Hele, počkej, ale mě taky jakoby topil,“ namítla Loba. „Příjemný to nebylo, ale větší hrůzu mám z docela jinejch věcí.“

„Taky jsem měl pocit ledové vody,“ přidal se Amarelo.

„Dobrá, zbourali jste mou teorii,“ uznal Galo.

„Ukážete mi, kde jste ho viděli naposled?“ navrhl detektiv věcně. „Přemyslím, jestli tu oblast na noc nějak neuzavřít, prostě podniknout nějaká opatření. Předpokládám, že když jste ho nedostali, tak se vrátí.“

Vydali se společně k mostu Luíse I. Most tvořila konstrukce z ocelových nosníků připomínající další výtvary lidské

vynalézavosti z konce devatenáctého století, kdy ostatně vznikl. Jeho jediný oblouk se klenul rozkročený a zavěšený nad řekou, aniž potřeboval sloupy sahající do vody.

„To mi taky vrtá hlavou. Možná spíš uzavřít okolí São José das Taipas?“ přemítal Galo nahlas. „Dvakrát došel až tam a podle toho, co jsem viděl z věže, tak se připlazil od řeky. Proč se táhl až ke kostelu, než na někoho zaútočil? Ať mi nikdo netvrdí, že za celou cestu se kolem nevyskytl žádný opozdílý noční chodec nebo opilec.“

„Taky si myslím, že ho tam něco přitahuje,“ souhlasila Loba.

„Ani to není úplně nejbližší kostel od nábřeží,“ podotkl Amarelo. „Takže to asi není nestvůra s nutkavými religiózními sklony?“

Galo se zasmál. „Tak nějak! Ne, vážně nevypadal, že by toužil odříkat si pár otčenášů.“

Stanuli na sluncem zalité ulici u řeky Douro. Všichni tři se instinktivně rozhlíželi, jestli si nevšimnou něčeho zvláštního; ale všechno se zdálo až neskutečně normální a všední. Lidé proudili sem a tam, na rohu vychvalovala své zboží prodavačka ryb.

„Já se vrátím ke tvému předpokladu, že je to Bicho-Papão,“ ozvala se Loba. „Protože jsi říkal, že se dokážou protáhnout i do malejch prostor, obzvlášť když se blíží ráno. To by mu umožnilo nám zdrhnout.“

„V tom případě by se schoval do svojí domácnosti,“ začal Galo zamyšleně.

„A my jsme v prdeli, protože to může bejt kdekoliv,“ doplnila Loba a mávla rukou, aby obsáhla všechny činžovní domy v dohledu.

„Já pořád přemýšlím, kde by musel bivakovat, aby se tam takhle neskutečně vykrmil. Vždyť žere jenom dětskej strach. A co to má společnýho s řekou?“ Galo upíral pohled na

hladinu.

„Dětskej strach, říkáte. Voda. Chlad. Utonutí,“ vypočítával Amarelo na prstech. Pak se pomalu otočil zády k mostu. „Možná je to blbost, ale říkali jste, že tu straší? Musí to bejt strach živých dětí, nebo stačí...?“

Lovci sledovali jeho pohled k velké bronzové plaketě věnované čtyřem tisícům obětí z roku 1809. Přímo pod ní se nacházel jednoduchý oltář plný svíček za alminhas da ponte, za ubohé duše od mostu.

„Bingo,“ zamumlal Galo. „To by mohlo bejt! Bylo tam hodně dětí. A to, co se tu manifestuje, je právě jejich koncentrovanej strach. Jsou to jen otisky! Žádné vědomí nebo osobnost, jenom emoce! Je to pro Papãa jako... jako...“ Hledal vhodný popis.

„Jako nekonečná zásoba proteinovejch drinků?“ dokončila Loba.

Galo přikývl. „A hádejte třikrát, co zachycuje jeden ze starejch obrazů v São José das Taipas?“

„Tragédii na mostě Barcos,“ doplnil Amarelo. „Slyšel jsem, že je tam možná pár obětí i pohřbených.“

„Akorát nám zbývá vyřešit jednu věc: jak se sakra může krmit?“ Loba rozhodila rukama. „Nejsem odborník ani na jedno, ale nábřeží a domácnost jsou dvě dost různé věci, ne? Přitom, co jsem v noci viděla, ty přízraky nikdy neprocházejí do baráků. Držej se vyloženě jenom tady a na řece.“ Zamyslela se. „Nemohla by řeka jakože bejt domácnost nějakých víl?“

„Možná,“ připustil Galo. „Jenže ty by Papãa hnaly tak, že by se zastavil až někde u vás na horách.“

„Anebo,“ Loba znovu zamyšleně přelétla pohledem okolí, „je náš Papão vychcanej jak díra do sněhu – a jeho domácnost je ve skutečnosti přímo na řece.“ Ukázala na loď. „Bylo by

to možný?“

„Jasně, že jo! Hausbót! Že mě to nenapadlo!“ Galo se záhy obrátil na Amarela. „Máte tady nějaký nahlášený?“

Policista chvíli ověřoval informace, pak mávl rukou přes vodu. „Čistě náhodou přesně jeden. Kotví u Cais de Ribeira de Gaia. Ale je to na druhém břehu.“

„Pokud seš Bicho-Papão,“ přemýšlel Galo, „není těžký se schovat v trámech mostu a dostat se na druhou stranu. Proto se nám ztratil. Vyskočil nahoru.“

„Výborně,“ zamnula si Loba ruce. „Pojďme se podívat, jestli budeme v Cais de Ribeira de Gaia o něco moudřejší.“

• • •

Amarelovi trvalo přesně jeden telefonát kolegům na stanici, než byl připravený udělat si návštěvu na hausbótu.

Žena, zhruba stejně stará jako on, která vyšla na molo, vypadala nevyspale a ustaraně. Detektiv se zdvořile představil, legitimoval se a vysvětlil, že někdo z okolních domů hlásil v noci jakousi výtržnost – a že se jen přišel optat, jestli někdo z obyvatel hausbótu něco neviděl nebo neslyšel.

Žena zavrtěla hlavou, ale záhy zavolala zevnitř asi šestiletého chlapce, hubeného, s vážnýma očima a ustrašeným výrazem.

„Neboj se, zlato,“ uklidňovala ho, „pan policista se jen přišel zeptat, jestli jsi neslyšel, že by tu někdo v noci dělal rámus. No tak, João, neboj se.“

Kluk neříkal nic, jen zavrtěl hlavou.

„Nechtěl jsem ho vyplašit,“ řekl Amarelo omluvně. Koutkem oka zalétl k lovcům, kteří přešlapovali opodál. „Můžou mu kolegové dát nějakou sladkost?“

„No...vlastně proč ne.“ Její hlas zněl opatrně a nepřesvědčeně.

„Opravdu je všechno v pořádku?“ zajímal se detektiv. „Má tu u vás bydliště ještě někdo?“

„Naštěstí ne,“ zamumlala.

Amarelo naklonil hlavu na stranu. „Můžu...vám nějak pomoci?“

„Sotva. Jenom prodávám poněkud krvavý rozvod.“ Snažila se říct to co nejvíc lhostejně. „Kluk v noci nespí strachem, že se bude muset vrátit k vlastnímu tátovi. Ale u soudu o tom mlčí, taky ze strachu, já se mu nedivím, neměla jsem dopustit...“

„Vemte si tohle, je to kontakt na schopného právníka; má rozumné ceny a specializuje se na pomoc lidem v situaci...jako je ta vaše.“ Amarelo jí podal vizitku. „A kdyby se cokoliv dělo,“ krátce se odmlčel, pak jí podal druhou, „zavolejte mi.“

„Děkuju,“ hlesla.

João mezitím nedůvěřivě zíral na oba lovce, avšak jejich lesklá výstroj ho přilákala blíž. Který kluk by něčemu takovému odolal?

„Chodí tě strašit bubák, žejo,“ konstatoval Galo bez úvodu.

„Jak to víte?“ vykulil chlapec oči.

„Taky jsem míval pod postelí jednoho, když mi bylo tolik, co tobě. A bylo to strašný,“ odpověděl lovec. „Budil jsem se a bál jsem se pohnout, bál jsem se dýchat, protože jsem věděl, že ta věc je v mém pokoji. Bál jsem se, že uslyší, jak mi tluč srdce, a skočí po mně. Nikdo mi nevěřil. Nebyli tam žádní dospělí, kteří by ho dokázali vidět, když se nechtěl nechat vidět. A tak říkali, že je to stres nebo spánková paralýza.“

„Jak jste se ho zbavil?“ zašeptal João.

„No, upřímně,“ Galo rozpačitě trhl rameny, „vyrostl jsem a on šel pryč, strašit mladší děti. Ale,“ dodal rychle, když viděl,

jak se chlapcovy oči zalily slzami, „my tě toho tvého zkusíme zbavit. Díky, že jsi nám o něm řekl. Vynasnažíme se ho nějak zahnat.“

Kluk přikývl.

Loba, která do té doby mlčela, si sundala z krku amulet ve tvaru masky. „Tady máš, vyráběl to můj táta,“ podala talisman chlapci. „Je to jen malá maska, ale když si ji dáš před obličej, budeš vypadat strašidelně. Ty budeš ten největší bubák, co děsí všechny bubáky, jasný?“

„A co vy? Nebudete ho potřebovat?“ zvedl k ní pohled João.

„Já tu potvoru nemíním zastrašovat, ale rozbít jí hubu, jakmile dostanu příležitost,“ sdělila mu lovkyně upřímně. „A neboj, až se vrátím domů, pořídím si novej.“

Galo mu přidal krabičku hroznového cukru, protože žádnou jinou sladkost u sebe neměl.

Dítě vážně přikývlo a vydalo se zpátky k matce, která sice byla zabraná do rozhovoru s detektivem, ale syna celou dobu nespouštěla z dohledu. Řešili, že hausbót majitelka zdělila po otci a je to její jediný domov, kam jinam se přestěhovat nemá. Z příbuzných jí zbyl jen bratranec, který by ji sotva mohl vzít k sobě do stísněného bytu, kde má sám početnou rodinu.

„Co budeme dělat?“ zamračila se Loba. „Může Amarelo získat povolení k domovní prohlídce? Že bychom tu nenažranou zrůdu vypáčili zpod Joãoovy postele ještě za dne a šlápli jí na krk?“

„Úplně nejlepší by bylo, kdyby šlo ten hausbót zabavit a prostě zapálit,“ opáčil kysele Galo, „ale to jaksi neprojde. I kdybychom se k prohledávání dostali rychle, Bicho-Papão může bejt zalezlej úplně kdekoliv, třeba mezi stránkami knížky. A i kdybychom ho vyšťárali,“ připustil, „museli bychom se s ním porvat ve stísněném prostoru, kde on je sice oslabenej, ale my si budeme totálně překážet

navzájem a já se ani nerozmáchnu mečem," vzdychl. „Navíc nevíme, jak moc by nás tahle vykrmená monstrozita dokázala posvačit i ve dne. O výsledné škodě na majetku ani nemluvíme.“ Po chvíli Galo dodal: „Podal jsem přes mobil hlášení Doně Aurelii, ještě ho hodlám doplnit o novinky. Ale obávám se, že to nic nezmění na tom, že posily by nám mohly dorazit nejdřív zítra ráno. Naše zázračná léčitelka je úplně na jihu v Lagos a má tam plný ruce práce, takže s ní nemůžeme počítat aspoň dva dny.“

Loba se po straně ohlédla na chlapce sedícího na palubě hausbótu. „Neublíží jemu?“ hlesla stísněně.

„Nerozsápe ho,“ ujistil ji Galo. „Bicho-Papão se živí jeho nejistotou a strachem, traumatem z toho, čím ten kluk prochází. To všechno ještě čile prohlubuje. Jasně, tohle je abnormální případ, ale žádný Bicho-Papão si nerozbije vlastní krmítko. A i kdyby krmítko přestalo fungovat, tak ho prostě nebude zajímat. Že náš bubák vraždí u São José das Taipas je podle mě druh šílenství, který ho postihl ze žraní duchů.“

„Já bych nevyčkávala. Co kdyby mu náhodou přeskočilo ještě víc? Je to vzteklá škodná, vlitnem na něj. Jen budeme muset vyčíhat, až v noci vyleze,“ shrnula situaci Loba.

„Jo,“ kývl Galo. „Ale to neznamená, že se na něj nemůžeme připravit.“

...

Krátce po půlnoci se ozvalo vzteklé syčení a Bicho-Papão se protáhl mezerou pode dveřmi ven z hausbótu. Zmateně se rozhlížel zbývajícím okem, druhé měl matné a pohaslé.

Všude kolem se znovu odehrávala přízračná ozvěna jedné z tragédií Napoleonských válek. Bicho-Papão doufal, že se nasytí; a taky že si zahojí rány ze včerejška, ale nějak to nešlo. Prchající duchové se jeho domácnosti vyhýbali, žádný nepropadl stěnou dovnitř, takže ho nemohl popadnout a

pozřít. Škapulířů a ochranných symbolů proti nehmotným bytostem, které někdo pečlivě rozmístil pod spojovací lávku a v okolí hausbótu, si bestie nevšimla.

Bicho-Papão byl jen o málo chytřejší než zvíře, a tak se plazil kolem hausbótu a nechápal, proč se najednou nemá čím nakrmit. Běžný zdroj potravy rovněž selhal, když se to lidské mládě posadilo na posteli a zvedlo před sebe šerednou tretku, která se mu hrozivě šklebila přímo do obličeje. Dítě se ho odmítalo bát; a zalít to vyžle nadpřirozenou hrůzou by stálo víc sil, než kolik jídla by z něj při nejlepším vůli bylo.

Zase z něj začala odkapávat voda. Matně si uvědomoval, že tohle se začalo dít od chvíle, kdy se mu naskytla příležitost požírat ta chutná soustíčka běhající kolem. Chvíli ještě šmátral kolem sebe, ale pak se bezděčně vydal přes řeku a do města.

Lezl zavěšený hlavou dolů, po spodní straně mostu. Po první takové výpravě pak nějakou dobu odolával, protože kam by chodil, když mu potrava prakticky sama skákala do tlamy? Jenže bylo čím dál těžší ubránit se onomu podivnému vábení, které nechápal.

Doskočil na druhý břeh. Opíral se o všechny čtyři dlouhé drápaté končetiny, tělo přikrčené, vodorovně se zemí; jen občas se zastavil a napřímil, aby se rozhlédl.

A pak se na něj zničehonic vrhly ty dvě zuřivé lidské kreatury.

• • •

Galo zaútočil ze strany důkladným seknutím. Ozvalo se nechutné zakřupání, když nestvůře odťal jednu z předních končetin. Pařát odpadl na dlažbu, a ještě sebou cukal.

Loba skočila monstru na záda, zabodla mu pod kůži oba nože až po jílec. Když se zrůda se zaskučením zvedla na zadní, lovkyně se dál držela svých zbraní.

Lovci nevěděli, kudy Bicho-Papão přesně půjde k São José das Taipas, a tak se za ním zkrátka plížili do první příhodné uličky mezi slepými zdmi domů.

Amarelo se od nich oddělil a vyrazil z dosahu monstra, dost daleko na to, aby mu fungovala vysílačka. Jeho úkolem bylo zařídit, že se doprostřed souboje nevpotácí nějaký náhodný civilista.

Bicho-Papão s řevem zacouval ke zdi, aby o ni rozdrtil kosti Lobě, na kterou jinak nedosáhl.

Lovkyně zaklela a seskočila z něj. Povedlo se jí vytrhnout jen jeden nůž, druhý zůstal uvízlý v těle nestvůry – takže když bestie narazila hřbetem do kamenné stěny, vrazila si zbraň do těla hlouběji.

Zrůda odrazila zbývajícími drápy další Galův útok. Syčela bolestí a hněvem. Oblak tmy, který monstrum obklopoval, se rozlil do stran.

Oběma lovci projela vlna mrazivé hrůzy.

Loba začala okamžitě odříkávat dětské básničky. Míhala se přitom kolem protivníka, snažila se mu zasadit co nejvíc ran, oslabit ho a stáhnout pozornost na sebe. Z ramene jí vystřelovala ostrá bolest, jak se jí napínané stehy zakously do kůže. Nevšímal si toho. Její tělo dobře snášelo extrémní zátěž.

Galo se pokoušel v duchu recitovat texty svých oblíbených písní.

Bicho-Papão zuřil a mlátil kolem sebe vlnami strachu jako pravděpodobně nikdy za svou existenci. Plán lovců zlikvidovat zrůdu co nejrychleji se nedařil. Strach Gala zpomaloval. Taktika, kdy spoléhal na svou až akrobatickou mrštnost, selhávala. Nestvůra se vyhnula několika jeho seknutím, i když utrpěla pár menších zásahů od Loby.

Galo sebral veškeré síly a soustředění. Počkal na moment, kdy Bicho-Papão chňapl po Lobě tlamou a jeho hlava se tudíž ocitla dostatečně nízko. Vymrštil se dopředu a bodl. Zasáhl zbývající oko, které se rozcáklo v bílou mlhu.

Bicho-Papão zařval tak, až se otřásla země. Zášleh hrůzy na zlomek vteřiny oba lovce ochromil. Monstrum seklo zbylým pařátem před sebe. Projelo drápy Galovi přes hrudník a odhodilo ho dozadu na dlažbu na konci uličky.

Loba zavrávala, ale rychle se vzpamatovala. Věděla, že její protivník je zbavený zraku – ale zdaleka ne zneškodněný. Nedokázala odhadnout, jak vážně zraněný může být Galo. Neměla čas to zjišťovat. Obcházela zrudu, lehce a tiše, potřebovala najít vhodný úhel k útoku, potřebovala ji dorazit. Rychle!

Náhle se Lobě smekla podrážka po mokré dlažbě. Udělala krok stranou, aby neupadla. A pak se jí kolem kotníku obemkly drápy useknuté Papãoovy ruky. Přes vysokou vojenskou botu se jí sice nedostaly na kůži, ale zvládly jí podtrhnout nohu.

Lovkyně upadla na záda, potlačila výkřik, aby na sebe oslepenou zrudu neupozornila. Jenže Bicho-Papão jako by stejně podle pachu krve vycítil, kde je jeho kořist. Otočil se tím směrem.

V tu chvíli se ozvalo kohoutí zakokrhání. Jasně a zřetelně pronikavé. Přicházelo ráno, blížil se úsvit.

Bicho-Papão zavyl zklamáním a bolestí. A poprvé za svou existenci pocítil strach. Jeho síla mizela, oblak tmy kolem něj se rozplýval. Monstrum samotné se zmenšovalo. Slepě tápalo kolem sebe, jak se snažilo najít temný kout, do kterého by se schovalo před nadcházejícím dnem.

V ten okamžik mu za krk dopadla čepel Galova meče.

Hlava bestie odpadla na dlažbu. Tělo se křečovitě zachvělo a zbortilo se jako domeček z karet. Postupně se začalo

rozpouštět v pramíncích tmy a mlhy, až po monstru zůstalo jen několik kaluží vody.

Epilog

Když Gala pustili z nemocnice, ošetřující lékař se na něj sice skepticky mračil, ale uznal ho za schopného domácího doléčení. Z Lobiných pošramocených stehů taky radost neměl a neopomněl jí podrobně vysvětlit, co ve skutečnosti znamená pokyn nenamáhat zraněné rameno.

Vylézt po schodech na Torre dos Clérigos trvalo Galovi docela dlouho, ale trval si na tom. Spolu s Lobou se usadili na ochozu vysoko nad městem, Galo si otevřel láhev vína, Loba upíjela Super Bock.

Přes mohutné zdi katedrály Sé do Porto nebylo vidět k mostu Luíse I. ani k pamětní desce Alminhas da Ponte, ale pohled obou lovců stejně zabloudil tím směrem.

„Zmínila jsi mi ve špitále, že máš dobré zprávy ohledně obyvatel hausbótu?“ připomněl Galo.

„Jo. Amarelo říkal, že João konečně zvládl mluvit před soudem,“ přikývla Loba. „Což je klika, protože to vypadá, že ten rozvod mohl být krvavý dost nemetaforicky. Jeho tatík čelí obvinění z domácího násilí takovýho kalibru, že s trochou štěstí si za to půjde sednout bez podmínky.“

Galo se otrásl. „To... muselo bejt strašný. Že se takhle chovají příšery, to chápu. Že se takhle chovají lidi, nepochopím nikdy.“

„Jsem ráda, že Amarelo je ochoten ten případ trochu ohlídat, i když to není z jeho oddělení. I když možná jen těsně,“ dodala Loba.

„Víš, že jako lovci nemáme mandát zasahovat do zločinů, které jsou světské, a ne nadpřirozené, žejo?“ Galo podezíravě přimhouřil oči. „Žejo...?“

„Jasně, jasně. Ale věřím, že bych si obhájila před Donou Aurelií, že ten týpek vlastně pomohl vykrmit vraždícího Bicho-Papãa.“ Loba trhla rameny. „To by měl na krku zabít s pomocí monstra.“

„Jak tak na tebe koukám, bude mu v base ještě dobře,“ konstatoval Galo.

„No co, aspoň mám záložní plán, kdyby ho náhodou soud nechal jít,“ ucedila Loba. Přihnula si piva a chvíli se dívala na malebné střechy Porta pod sebou. Pak si nejspíš vzpomněla na něco zábavného. „Ty jo, jak jsme mlátili Papãa, tak jsem si fakt myslela, že tam Amarelo doběhl s živým kohoutem. Než mi to došlo.“

„Neměl jsem tušení, jestli to zabere,“ uculil se Galo a bylo vidět, jak mu ta poznámka lichotí. „Prostě jsem doufal, že když Bicho-Papão nic nevidí, tak bude stačit, aby si myslel, že se ozývají kohouti, takže přece musí bejt ráno. A měl jsem cvik. Občas za jedno dobrý víno bavím tímhle kokrháním kámoše v hospodě.“

„Skvělejší nápad i provedení. A dost nám to zachránilo krk,“ mínila Loba.

„Poslyš,“ obrátil se Galo zamyšleně ke své kolegyni, „co to bylo za zaříkání, které jsi použila proti Papãovi, když jsi ho bodla do oka?“

Loba se začala smát tak, až chvíli nemohla mluvit. „No, měla jsem co dělat, abych ustála nával strachu; a nepovedlo se mi vybavit si nic jiného než začátek jedný mirandský odrhovačky,“ vypravila ze sebe nakonec, „ve který se zpívá,“ mezi slovy pořád kuckala smíchy, „že máme spoustu tuřínu.“

Pak, po zbytek večera, hrál Galo na kytaru a Loba zpívala mimo jiné o tom, jak má spoustu tuřínu, ale žádnou sůl, šunku ani slaninu.

...

- Tato povídka ze světa knižní série Azyl
je věnována Karolině Válové a Janu Mrvovi -

Legendy

Strašidlo Bicho-papão

Bicho-papão je imaginární bytost z portugalských a brazilských dětských mytologií a vyskytuje se také ve zbytku Pyrenejského poloostrova, jako je Galicie, Katalánsko a Asturie. Bicho-papão je ztělesněním strachu, mutantní bytostí, která může mít jakoukoli podobu, nejčastěji jako monstrózní bytost nebo zvíře s velkýma kulatýma očima. Jméno Papão pochází z výrazu papar, který má význam jíst nebo požírat, protože hlavní charakteristikou připisovanou netvorovi obecně je pojídání malých dětí. V Galicii je to gigantická bytost, ale může to být i troll nebo skřet. V Brazílii je obecně představován jako bipedální bytost se dvěma pažemi a monstrózním vzhledem. V některých kulturách je popisován jako pouhá postava, jako něco viditelného pouze periferním zrakem. V jiných kulturách jsou to malé bytosti podobné elfům. Toto stvoření se objevuje v pokoji neposlušných dětí. Zůstává pod postelí, za dveřmi nebo ve skříni, aby je vyděsil, když spí. V některých verzích legend přebývá i na střeších domů a analyzuje chování dětí v domě.

Lobisomem (vlkodlak)

Vlkodlak je bytost - zčásti člověk, zčásti vlk - která byla prokleta lykantropií, tedy přeměnou ve vlka. Obvykle má chlupaté tělo, obrovskou fyzickou sílu, červené oči a dlouhé drápy. V Portugalsku se všeobecně věřilo, že vlkodlak byl bledý, hubený muž, který mohl být proklet lykantropií jako trest za své hříchy, nebo protože je narozený z krvesmilstva. Legenda mluví o tom, že byl prvním mužským potomkem

narozeným poté, co měl pár sedm dcer. Další verzí je, že na sedmé dítě je uvalena kletba, když jsou všichni stejného pohlaví. Vlkodlačí kletba může být předána z otce na syna a ti, které vlkodlak kousne, se také později promění. Jednou z vlastností portugalského vlkodlaka je, že ne vždy musí na sebe vzít vlčí podobu. Lidé vyprávějí legendy o tvorech, kteří jsou napůl člověk a napůl kůň, nebo dokonce napůl člověk a napůl osel, případně kozí, psí či prasečí muž, a všechny tyto bytosti se nazývají stejným jménem: lobisomem, tedy vlkodlak. Údajně mají podobu zvířete odpovědného za první zvířecí stopu, kterou najdou – a díky tomu získají kletbu correr o fado (cestovat přes sedm přechodů sedm nocí, mluví také o sedmi křižovatkách nebo sedmi kopcích nebo sedmi mostech nebo sedmi pramenech, které musí překonat jako svůj osud). K prolomení kletby může dojít po píchnutí jehlou, někdy třeba jen modlitbou. Také se uvádí, že se prokletý může vrátit do lidské podoby, když mu někdo natáhne oblečení naruby. Nebo se musí spálit vlkodlakovy šaty, když si je po přeměně sundá. V Portugalsku mohl být vlkodlak známý také jako corredor nebo tardo a dokonce zde věřili, že se v tuto bytost mohou transformovat i ženy, kterým se říká peeira nebo lobeiras. Vlkodlak se však nepředstavuje pouze jako bestiální a krvežíznivé stvoření, někdy je považován za neškodnou bytost, za oběť svého osudu. Za zmínku také stojí, že existují případy, kdy je vlkodlak postavou milostného příběhu. To je případ legendy Pulo do Lobo z Alenteja, která ale končí tragicky.

Vlk ochránce z Lapa do Lobo

Lapa do Lobo je malebná vesnice v portugalském regionu Viseu, jejíž název a historie jsou opředeny fascinující legendou o vlkovi, který chránil místní obyvatele. Podle dávné pověsti byla oblast kolem dnešní Lapa do Lobo sužována útoky divokých vlků, které ohrožovaly místní obyvatele i jejich stáda. Jedné bouřlivé noci se pastýř uchýlil do jeskyně, zatímco jeho věrný pes Fiel zůstal

venku hlídat ovce. Když se pastýř modlil za bezpečí svého stáda, zjevil se mu tajemný vlk, který promluvil lidským hlasem. Tento vlk slíbil, že ochrání vesnici před ostatními dravci, pokud mu lidé projeví důvěru. Od té doby vesničané pozorovali, že jejich stáda zůstávají nedotčena a útoky vlků ustaly. Věřili, že tento dobrý vlk, poslaný samotnou svatou Kateřinou, jejich patronkou, je chrání před nebezpečím. Na památku tohoto zázraku pojmenovali svou vesnici Lapa do Lobo, což lze volně přeložit jako Vlčí jeskyně.

Galo de Barcelos

Jednoho dne se v městečku Barcelos objevil Galicijec, který se stal podezřelým z krádeže. Úřady se ho rozhodly zatknout a přes jeho přísahu nevinu nikdo nevěřil, že Galicijec míří do Santiaga de Compostela, aby splnil svůj slib, a že je horlivým ctitelem svatého Pavla a Panny Marie. Proto byl odsouzen k oběšení. Než byl popraven, požádal, aby byl předveden před soudce, který rozsudek vynesl. Jakmile bylo povolení uděleno, odvezli ho do sídla rychtáře, který v tu chvíli měl s přáteli banket. Galicijec znovu tvrdil svou nevinu a tváří v tvář nedůvěře přítomných ukázal na pečeného kohouta, který ležel na stole, a zvolal: „Je tak jisté, že jsem nevinný, jako je jisté, že tento kohout zakokrhá, až mě pověsí.“ Smích a komentáře na sebe nenechaly dlouho čekat, ale pro každý případ se kohouta nikdo nedotkl. Co se však zdálo nemožné, stalo se skutečností! Když poutníka věšeli, pečený kohout se postavil na talíři a zakokrhal. Nikdo už nepochyboval o nevině odsouzeného. Soudce běžel k popravišti a s údivem uviděl chudáka s provazem na krku, kterak se mu uvolnil uzel. Galicijec byl okamžitě propuštěn a mohl v klidu odejít. Po několika letech se vrátil do Barcelos a nechal postavit pomník na chválu svatého Jakuba a Panny Marie.

- red -

...

O autorce: Lucie Lukačovičová

Vystudovala kulturní antropologii a knihovnictví na UK, nyní žije v Praze. Cestuje, kdykoliv se najde příležitost, překládá, věnuje se RPG, LARPU a vedení workshopů tvůrčího psaní. Sbírá mýty, legendy a pověsti. Vyšlo jí zatím přes sto povídek, několik článků v časopisech Pevnost a XB-1 a osm samostatných románů: historická fantasy z japonského prostředí Vládci času (2007), sci-fi detektivka Stanice Armida (2012), městská fantasy Detektivní kancelář Sirius (2013), rudolfínská bondovka Zelený drak, karmínový lev (2015) a indický steampunk Poslední bůh (2019); nejčerstvější jsou volně navazující knihy o lovcích monster Zákon Azylu (2021), Čepel Azylu (2022) a Chrám Azylu (2024), ze stejného světa je i povídka Kohout a Vlčice.

Dalších šest románů napsala se spoluautory – se sestrou Petrou spolupracovala v letech 2011-2016 na povídkách (tři sborníky Hry s příběhem) a na dvoudílné dobrodružné fantasy Cesta Rudé tanečnice (2013). S Františkou Vrbenskou napsala historickou fantasy Hořící kůň (2017), odehrávající se ve středověkém Španělsku. Nedávno jí vyšla alternativní historie Velká bouře v českých zemích (2024), jejímž spoluautorem je Jan Kotouč. Publikovala v angličtině, němčině, rumunštině, portugalštině, italštině, čínštině a indické kannadštině. Více o ní a její tvorbě se nachází na stránkách <https://lucie.lukacovicova.cz/> nebo na Facebooku: Lucie Sombra Lukačovičová.

Do Portugalska cestovala několikrát, tamější folklór jí velmi přirostl k srdci. Nejvíc jí učarovalo Porto, ze kterého absolvovala pěšky Svatojakubskou cestu – na níž prý potkala lobisomema i nějakou tu bruxu.

Roztáhni křídla

Anna Šochová

Tak z tohohle mě bolí nohy, sotva to vidím, pomyslela si Jiřina a pokrčila rameny. Dala se na vojnu, musí bojovat. Dala slovo, musí je dodržet. Vykročila na obrovskou plochu

před katedrálou. Nebyla tu sama, ale připadalo jí, že než dojde od jedné skupiny turistů ke druhé, uplyne spousta času. Hm, nejsou to tady slavné Lurdy, ale lidé tu na zázračno věří hodně, hodně podobně.

Byla mimo svou partu, šklubla se od ní už před chvílí, protože nechtěla být rušena informacemi, přednášenými jejich průvodkyní. Ta jim sdělila rozlohu i to, že je větší než Svatopeetrské náměstí ve Vatikánu, uváděla spoustu čísel, ale Jiřina většinu z nich znala. Babička jí dokázala o Fátimě hodně vyprávět, byla jí skoro posedlá.

Kráčela, vzpomínala na babičku, na všechno, co jí už před lety o Fátimě řekla. O zjevení pro tři děti, o tom, jak podobná byla ta Zlatá paní jejímu vlastnímu dětskému vidění. Škoda, že sem babička nikdy nestihla přijet, Jiřina by ji ráda dotlačila třeba na vozíku kamkoliv, ostatně nebyla by tu jediná. Už je pozdě, babička zná odpovědi na své otázky, je tam nahoře, na výsostech.

Babi, tohle by se ti moc líbilo! To sloupořadí, vlastně ambity, člověka už na dálku zvou k objetí. Půlkruh rozevívá svou náruč a vůbec tě neděsí tím schodištěm ke vstupu do kostela. Tohle je opravdu jako ve Vatikánu, jen mnohem rozlehlejší.

Co je? Náhle se ochladilo. Vzhlédla, po modrém nebi nebylo památky. Koutkem oka zahlédla cosi divného - ano, kolem ní a před ní byla spousta lidí, ale dost nabalených. Zavrtěla hlavou. Je to tady, pomyslela si. Zase byla v tom, stejně jako kdysi v tom muzeu, když kráčela k Ištařině bráně mezi desítkami cizích lidí. Dneska je náhle v říjnu 1915, jestli se neplete... Uvidí snad za těmi desetitisíci lidí na vlastní oči Lucíu, Jacintu a Franceska? Pasáčky, co se na ně navailo zjevení...

Být v Jeruzalémě, šoupnou mě tam k ostatním Ježíšům, povzdechla si unaveně. Teď možná uvidí fátimské zjevení, pokud tedy bude schopná něco zahlédnout přes mohutná ramena mužů před sebou.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy *Ozvěny portugalských legend*.
Pokud se Vám ukáзка líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.